

Planteværn. Off-label eller hvad?

Barthold Feidenhansl, PlantelInnovation
Vinterkursus Nordvestjyllands Frøavlerforening
Tirsdag 9. januar 2020

SEGES

STØTTET AF
Frøafgiftsfonden

Fremtidens Kemi

- Afhænger først og fremmest af de politiske vinde
- Vi skal have reduceret vores forbrug
- Helt uden kemi bliver det rigtig svært

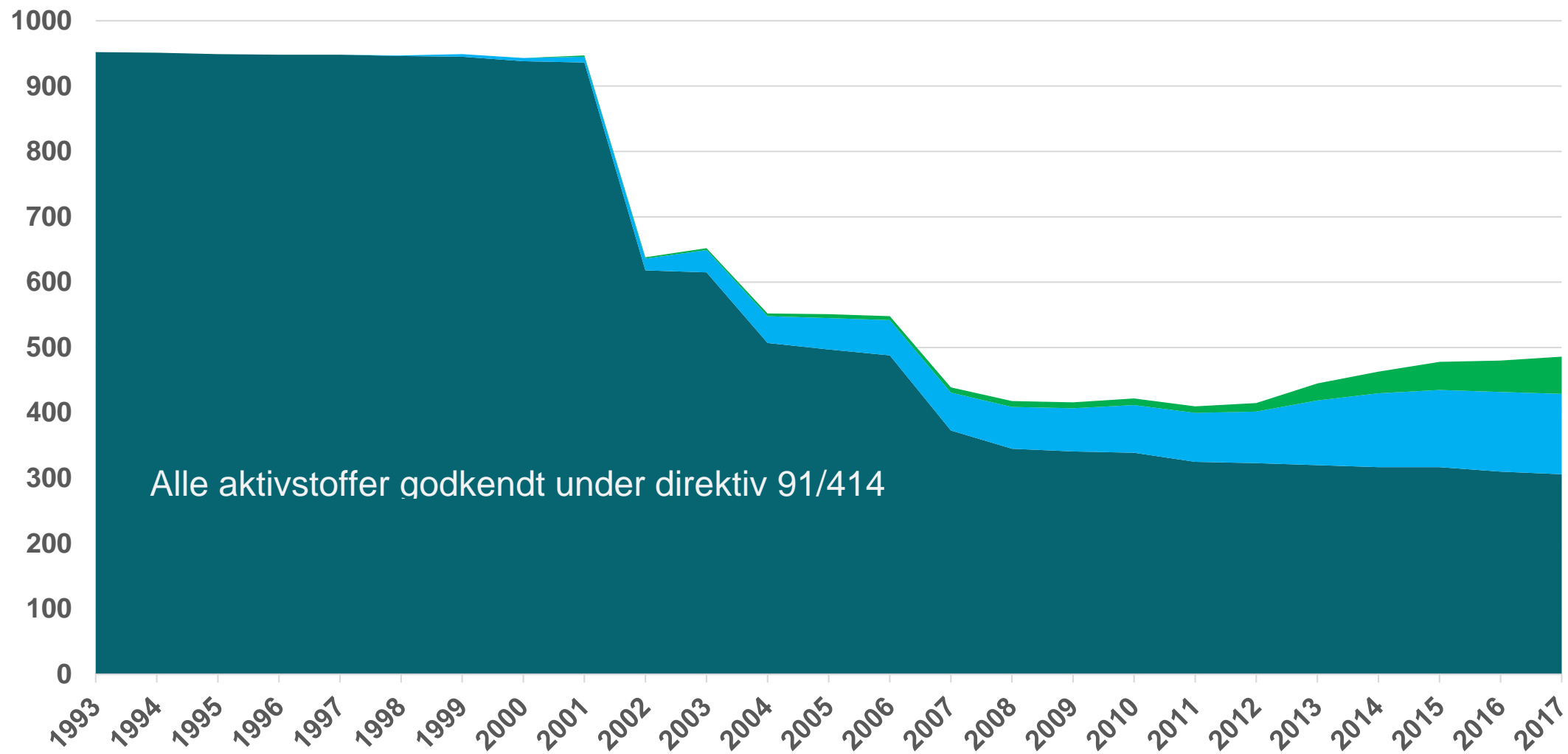
Radrensning, en del af fremtiden

SEGES

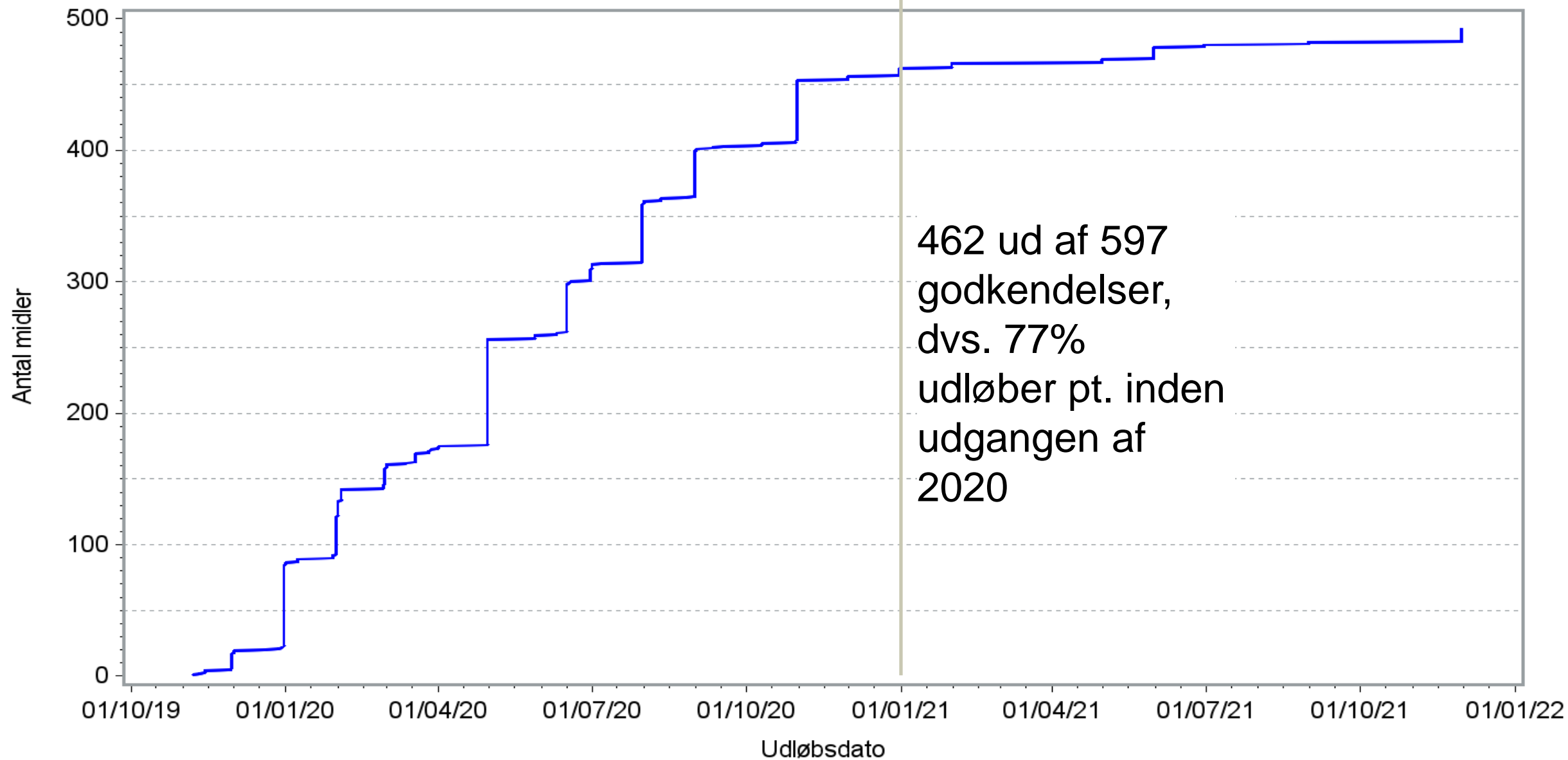

EU-godkendelse, antal godkendte aktivstoffer over årene

Kilde: Michal Kicinski, ECPA

Udløbsdato for nuværende godkendelser i DK

Ukrudtsmidler i spinat

Produktnavn	Udløb af nuværende godkendelse	Regulær/ mindre anvendelse
Asulox	Dispensation 2019 er udløbet	Dispensation efter 120-dages reglen, genansøgt for 2020
Betanal-midler (phenmedipham)	31-07-2020	Mindre anvendelse
Clomazon-midler	31-10-2020	Mindre anvendelse.
Metamitron-midler (Goltix m.fl.)	31-08-2022	Mindre anvendelse.
Proman	31-12-2025	Mindre anvendelse.

Pixxaro EC (halauxifen + fluroxypyr) afprøves i spinat – forventning om mindre anvendelse?
Ellers ingen nye midler på vej

Ukrudtsmidler: 2 alvorlige udfordringer lige nu!

Reglone er forbudt

Round-up er i stor fare

Ukrudtsmidler som med sikkerhed forsvinder

Diquat (Reglone m.fl.)

- Bliver forbudt i hele EU
- Udfordring: Bl.a. giftighed overfor sprøjteførere, naboer, forbipasserende, fugle
- Sidste anvendelsesdato 3. februar 2020
- Der vil blive søgt dispensation til essentielle anvendelser, herunder frøgræs – men meget usikkert om Miljøstyrelsen vil give en sådan dispensation

 Reglone®

Round-up

En trussel mod menneskeheden

Artikel om giftigheden af glyfosat

- Vi lægger os dermed op ad retningslinjerne fra EU, der i 2017 forlængede unionens godkendelse af glyfosat med fem år til 2022, og **den danske Miljøstyrelse vurderer også, at det er sikkert at anvende glyfosat i Danmark uden risiko for at forurene grundvand og miljø.**
- Der har været en vurdering fra IARC (International Agency for research on cancer), hvor glyfosat blev kategoriseret som 'sandsynligvis kræftfremkaldende'. Den foreløbige konklusion på det sammendrag, som brugte data både fra glyfosat-studier og fra studier af Roundup-produkter indeholdende et stof, der hedder POEA (et stof, der bliver tilsat for at glyfosat bedre kan trænge ind i planten, red.), er, **at det givetvis er POEA, som har indikeret kræftfremkaldende virkninger, men produkter med POEA er ikke tilladt til brug i Danmark,**" forklarer hun.

- Roundup er milevidt fra at være i samme trusselsklasse som fx habitattab ved landbrug og skovbrug eller næringsbelastning eller mangel på store græssende dyr i naturlige økosystemer eller afvanding og kystsikring. Det er generelt en udbredt misforståelse, at naturen skal gavnes ved, at vi ændrer måden at dyrke landbrug eller skovbrug på
- Glyphosat er et af de bedst undersøgte og mindst giftige stoffer jeg kender til, og den almene borger udsættes for det i meget små mængder. Risikoen for skade er derfor meget lav. Vi omgiver os derimod i dagligdagen med langt større mængder af en lang række andre stoffer, som har en meget større giftighed. Risikoen for skade via kemikalier skal derfor findes andre steder end via glyphosat

Generelle ændringer vedr. svampemidler

Svampemidler

- Vi mister sandsynligvis en række triazoler
  - Elatus era
  - Propulse
  - Balaya
-
- Midlerne er ikke revolutionerende men dog nye. Indeholder ”gode” triazoler indtil det modsatte er bevist

Generelle ændringer vedr. skadedyrsmidlermidler 2019-2020

Skadedyrsmidler

- Plenum 50 WG – er udfaset – anvendelses- og opbevaringsforbud pr. 30-1-2020!
- Biscaya OD 240 (thiacloprid) ikke forlænget i EU, forbudsdato endnu ukendt
- Avaunt 150 EC (indoxacarb) – indstillet til forbud i EU, men endnu ikke endeligt vedtaget
- Pirimor G (pirimicarb) forbudt pr. 30-12-2020 -> fortsætter som Pirimor 500 WG og Pediment
- Karate 2,5 WG (lambda-cyhalothrin) bliver også forbudt, men først i foråret 2021 -> fortsætter som Lamdex og Axiendo
- Fastac 50 (alpha-cypermethrin) – fornyet i EU, men bliver ifølge firmaet ikke genansøgt i Danmark

Tabel 3. Sygdomsbekæmpelse i rødsvingel. DLF (J5,J6)

Rødsvingel	Behandlings- tidspunkt	Pct. dækning med			Udb. og mer- udb., kg frø pr. ha	Net- to- mer- udb., kg. pr. ha	Pct. dækning med			Udb. og mer- udb., kg frø pr. ha	Net- to- mer- udb., kg. pr. ha
		mel- dug	rust	blad- plet			mel- dug	rust	blad- plet		
2019. 2 forsøg							2018-2019. 4 forsøg				
1. Ubehandlet	-	0	0	8	1.438	-	0	0	4	1.402	-
2. 0,75 l Viverda ¹⁾	d. 1/11-2018	0	0	4	-7	-51	0	0	2	2	-43
3. 0,75 l Viverda ¹⁾	d. 1/12-2018	0	0	4	-24	-69	0	0	2	37	-7
4. 0,75 l Viverda ¹⁾	d. 15/3-2019	0	0	3	83	38	0	0	2	81	37
5. 0,75 l Viverda ¹⁾	d. 15/5-2019			2	33	-11			0,9	7	-37
6. 0,75 l Viverda ¹⁾	d. 1/11-2018	0	0	1	-18	-107	0	0	0,4	6	-83
	d. 15/5-2019										
7. 0,75 l Viverda ¹⁾	d. 1/12-2018	0	0	1	-1	-90	0	0	0,4	29	-59
	d. 15/5-2019										
8. 0,75 l Viverda ¹⁾	d. 15/3-2019	0	0	1	72	-17	0	0	0,3	71	-18
	d. 15/5-2019										
LSD					ns					ns	

¹⁾ tilsat 0,75 l Ultimate S

Status kemi i nærmeste fremtid

- Ukrudt:
- Her er mulighederne gode for at reducerer forbruget, ikke fjerne det
- Vi skal intensiverer forskning i mekaniske løsninger kombineret med den teknologiske udvikling.
- Der skal arbejdes med rækkeafstande
- Der skal arbejdes med etablering. En veletableret afgrøde kan klare meget selv

- Svampe:
- Der er nye midler på vej, men ikke nødvendigvis nye virkningsmekanismer.
- Ny teknologi skal indgå sammen med mere valide varslingsystemer

- Skadedyr:

Her har vi et problem. Hvis vi ikke har muligheder for bekæmpelse kan vi
alt det vi vil

Status kemi i nærmeste fremtid

- Svampe:
- Der er nye midler på vej, men ikke nødvendigvis nye virkningsmekanismer.
- Ny teknologi skal indgå sammen med mere valide varslingsystemer

- Skadedyr:
- Her har vi et problem. Hvis vi ikke har muligheder for bekæmpelse kan vi varsle alt det vi vil

PLANTEKONGRES2020

SÆT X I KALENDEREN
14.-15. JANUAR

i MCH Herning Kongrescenter

PLANTEKONGRES.DK

SEGES

